

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/93/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200326
Dátum vydania rozhodnutia:	05.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4012200326.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa Ing. L. P., P., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. 6971-23/2012-Ba zo dňa 30.03.2012 o úrazovej rente, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sp/8/2012-99 zo dňa 20. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sp/8/2012-99 zo dňa 20. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie odporkyne č. 6971-23/2012-Ba zo dňa 30.03.2012, ktorým rozhodla, že navrhovateľ nemá nárok na úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), pretože dospel k záveru, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu dňa 11.10.2010 a žiadosťou zo dňa 17.03.2011 si uplatnil nárok na priznanie úrazovej renty. Odporkyňa rozhodla o jeho žiadosti pôvodne rozhodnutím č. 34260-7/2011-Ba zo dňa 31.08.2011 tak, že mu nepriznala nárok na úrazovú rentu, pretože podľa lekárskej správy zo 16.08.2011 má 30 % pokles pracovnej schopnosti. Na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku Krajský súd v Nitre rozsudkom 19Sp/44/2011-19 zo dňa 09.12.2011 toto rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné opätovne posúdiť zdravotný stav poškodeného na účely úrazovej renty. Posudkový lekár zotrval na 30 % poklese pracovnej schopnosti navrhovateľa, ktorú považoval za maximálnu, a to najmä vzhľadom na jeho vysokoškolské vzdelanie, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že práca robotníka v trvaní 15 % dennej pracovnej doby nezahŕňa len ťažkú fyzickú prácu. Odporkyňa preto preskúmaným rozhodnutím znova rozhodla, že navrhovateľ nemá nárok na úrazovú rentu. Aj proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok, pretože posudok posudkového lekára považoval za nekompletný, z

hľadiska bezpečnosti účastníkov cestnej premávky nebezpečný a stanovisko posudkového lekára považoval za zaujaté a diskriminačné.

V predmetnej právnej veci nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že navrhovateľ, v jednej osobe konateľ obchodnej spoločnosti YUROCK s.r.o., robotník a vodič nákladného motorového vozidla Renault Midlum s nosnosťou 16 ton pri výkone pracovnej činnosti utrpel v máji 2009 úraz, kedy odpadol a utrpel pohmoždenie ľavého pleca. Úraz nebol hlásený ako pracovný, poškodený stav riešil na základe odporúčania ošetrojúceho lekára a prakticky došlo k úplnej úprave stavu. Následne dňa 05.01.2010 bol po páde na ľavé plece opätovne ošetrovaný na chirurgickej ambulancii a pri rtg. negatívnom náleze bol stav ošetrovateľom hodnotený ako pohmoždenie ľavého pleca, za ktoré bol odškodnený náhradou za bolesť. Dňa 11.10.2010 utrpel pri nakladaní železa do vozidla ďalší úraz, a to vyklbenie ľavého ramena, ktoré rádiológ hodnotil ako artrózu s luxáciou a za tento úraz žiadal žiadosťou zo dňa 17.03.2011 priznanie úrazovej renty.

Pred podaním žiadosti si teda navrhovateľ poškodil ľavé plece spolu trikrát a úlohou odporkyne bolo posúdiť, či môže v dôsledku poškodenia ľavého ramena vykonávať pôvodnú prácu, a to manažéra v rozsahu 10 % pracovnej doby, robotníka v rozsahu 15 % pracovnej doby a vodiča v rozsahu 75 % pracovnej doby a určiť pokles jeho pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty v percentách. Vychádzajúc z lekárskeho posudku lekárov odporkyne 30 % mieru určili najmä vzhľadom na dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie žiadateľa, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že práca robotníka v trvaní 15 % dennej pracovnej doby nezahŕňa len ťažkú fyzickú prácu. Z preskúmaného rozhodnutia nevyplýva, či ju určili aj s ohľadom na prácu vodiča nákladného motorového vozidla do nosnosti 16 ton napriek tomu, že podľa profesiogramu navrhovateľ vykonával 75 % dennej pracovnej doby prácu vodiča, ktorá spočívala v zbieraní materiálu v okolí sídla firmy navrhovateľa, v následnom rozoberaní zozbieraného materiálu robotníkmi, v odvoze rozobraného materiálu do výkupní druhotných surovín a jeho vykládke. Z posudku posudkového lekára sociálnej poisťovne pobočka Levice zo dňa 29.03.2012 vyplynulo, že u navrhovateľa ide o ľahšie funkčné obmedzenie ľavého ramena, hybnosť viazne len v krajnej elevácii, bolestivý je pohyb pri rotačných pohyboch so záverom, že môže vykonávať prácu vodiča, manažéra aj konateľa firmy naďalej bez obmedzenia. Súd pribral do konania znalca z odboru zdravotníctva a farmácia odvetvie ortopédie MUDr. Z. M., ktorý v predloženom znaleckom posudku č. 10/2013 o. i. uviedol, že nesúhlasí s posudkovým záverom posudkových lekárov sociálneho poistenia, pretože poškodený úrazom utrpel výraznú stratu rozsahu pohybu; vzpaženie a upaženie poškodeného bolo znížené v porovnaní so zdravým jedincom o minimálne 30 - 45 %, jedná sa o ťažké poškodenie ramenného kĺbu, s ktorým sa nedá vykonávať povolanie robotníka ani šoféra nákladného automobilu. Stav je liečbou neovplyvniteľný, ochorenie je stále aktívne a bolestivé, pričom bolestivosť má vplyv na rozsah pohybu a stratu svalovej sily poškodeného. Poškodenie navrhovateľa by podľa neho bolo možné zaradiť pod položku 1c oddielu C kapitoly XV prílohy č. 4 k zákonu s percentuálnou mierou poklesu 60 - 80 %.

Posudková lekárka sociálneho poistenia vo vyjadrení k znaleckému posudku namietala použitie prílohy č. 4 k zákonu, ktorá sa používa len pri hodnotení zdravotného stavu a určení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na účely invalidity, a nie úrazovej renty. Zotrvala na závere, že miera poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty u menovaného je naďalej 30 %, pričom poškodenie funkcie ľavého ramena nemožno jednoznačne pripisovať na vrub pracovného úrazu, pretože už pred ním bola u ľavého ramena popísaná artróza a stav po opakovaných luxáciách.

Súd pre posúdenie zákonnosti preskúmaného rozhodnutia považoval za potrebné, aby sa k miere poškodenia ľavej hornej nedominantnej končatiny vyjadril znalec podľa nejakých kritérií, a tie sú podľa názoru súdu uvedené iba v prílohe č. 4 zákona. Odporkyňa s otázkami položenými znalcovi súhlasila, a práve odpoveďami na ne súd získal odborné stanovisko nezávislého znalca, ktoré mu umožnilo posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť postupu a rozhodnutia odporkyne, ktorá vychádzala z poškodenia ľavého ramena žiadateľa o úrazovú rentu v miere poklesu pracovnej schopnosti 30 %, čo nemá oporu v platných právnych predpisoch a bolo dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia z dôvodu, že vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia. Úlohou odporkyne v ďalšom konaní bude opätovné posúdenie

funkčného obmedzenia ľavého ramena žiadateľa o úrazovú rentu v zmysle platných právnych predpisov tak, aby jej rozhodnutie bolo preskúmateľné súdom.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním, v ktorom namietala názor krajského súdu, že zdravotné ťažkosti navrhovateľa na účely úrazovej renty sa majú posudzovať podľa prílohy č. 4 k zákonu, pretože tu sa prihliada výlučne na poškodenia zdravia, ktoré majú príčinnú súvislosť s poistnou udalosťou, čo je v danom prípade pracovný úraz zo dňa 11. októbra 2010. Nakoľko navrhovateľ preukázateľne utrpel úraz ľavého plecového kĺbu už v januári a v máji 2010, a taktiež v tomto roku bola u neho konštatovaná artróza ľavého ramena, pričom navrhovateľ má aj iné zdravotné ťažkosti, bolo nevyhnutné všetky poškodenia na zdraví posúdiť z hľadiska ich príčinnej súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 11. októbra 2010 a prihliadať iba na tie zdravotné ťažkosti, u ktorých bola príčinná súvislosť jednoznačne medicínsky preukázaná. Trvá na závere, že u navrhovateľa došlo následkom pracovného úrazu dňa 11.10.2010 k stredne ťažkému obmedzeniu funkcie ľavého ramena na nedominantnej končatine so zachovalou svalovou silou, a vzhľadom na tieto následky je schopný vykonávať prácu vodiča nákladného motorového vozidla. Sociálna poisťovňa nespochybňuje, že navrhovateľovi bol na účely invalidného dôchodku stanovený pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou v rozsahu 70% podľa kap. XV, oddiel C, pol. 1c prílohy č. 4 k zákonu (60 %) + 10 % z dôvodu psychických ťažkostí. Posudkový lekár prihliadal na komplexný zdravotný stav, pričom vychádzal zo skutočností, že navrhovateľ utrpel úrazy ľavého ramena opakovane a nebolo rozhodujúce, či išlo o úrazy pracovné alebo nie. Preto aj otázky položené znalcom neboli na účely preskúmania rozhodnutia o nároku na úrazovú rentu správne formulované. Posúdenie poklesu pracovnej schopnosti poškodeného pre účely úrazovej renty posudkovými lekármi sociálneho poistenia vyjadrené v lekárskej správe je pre odporkyňu v rámci konania o nároku na úrazovú rentu záväzným podkladom, od ktorého nie je možné sa odchýliť. Kritériá pre posudzovanie nároku na invalidný dôchodok a nároku na úrazovú rentu sú v zákone stanovené odlišne a ich prípadná kombinácia tak, ako to vo svojom rozhodnutí urobil krajský súd, je nesprávna. Odporkyňa je preto toho názoru, že v prípade navrhovateľa postupovala v súlade so zákonom, náležite zistila skutočný stav veci a jej rozhodnutie je zákonné, preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 5. novembra 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 88 ods. 1 zákona, poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 88 ods. 3 prvá veta zákona, pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

V prejednávanej veci krajský súd napadnutým rozhodnutím zrušil rozhodnutie odporkyne č. 6971-23/2012-Ba zo dňa 30.03.2012, ktorým rozhodla, že navrhovateľ nemá nárok na úrazovú rentu podľa § 88 zákona, pretože po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto nie je zákonné. Krajský súd pritom vychádzal zo záverov

znaleckého dokazovania, ktoré v rámci konania o opravnom prostriedku nariadil a ktoré sa nezhodujú so závermi lekárskej správy posudkového lekára sociálnej poisťovne zo dňa 29.03.2012, ktorá bola podkladom pre vydanie preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

I keď odvolací súd akceptuje námietku odporkyne, že zdravotné ťažkosti navrhovateľa na účely úrazovej renty sa nemôžu posudzovať podľa prílohy č. 4 k zákonu, pretože tu sa prihliada výlučne na poškodenia zdravia, ktoré majú príčinnú súvislosť s poistnou udalosťou, čo je v danom prípade pracovný úraz zo dňa 11. októbra 2010, stotožňuje sa s názorom krajského súdu, že záver posudkového lekára o tom, že pri jeho zdravotnom postihnutí „navrhovateľ môže prácu vodiča, manažéra a aj konateľa firmy vykonávať naďalej bez obmedzenia“ významným spôsobom spochybnil závery znalca, ktorý naopak uviedol, že „s takýmto poškodením kĺbu sa nedá vykonávať povolanie robotníka ani šoféra nákladného automobilu“. Z lekárskej správy pritom vôbec nie je zrejmé, ktoré poškodenia na zdraví posudzoval lekár z hľadiska ich príčinnej súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 11. októbra 2010, ani že prihliadal iba na tie zdravotné ťažkosti, u ktorých bola príčinná súvislosť jednoznačne medicínsky preukázaná. Preto zrušenie preskúmaného rozhodnutia a vrátenie veci odporkyni na ďalšie konanie s podrobným vymedzením jej úloh pred vydaním nového rozhodnutia považuje odvolací súd s prihliadnutím na všetky okolnosti za opodstatnené.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nezákonné a preto odvolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Nitre potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo úspešnému navrhovateľovi trovy nevznikli, resp. neuplatnil si žiadnu náhradu a odporkyňa na ich náhradu nemá zákonný nárok, ani nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.